

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางสังคมเศรษฐกิจของการเปิดธนาคารพาณิชย์  
ภาคบังคับ : กรณีศึกษาธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)  
สาขาปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อผู้เขียน นายนิพนธ์ อินทจักร

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนศักดิ์ ศิริพุด	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ เรียรธีรวิทย์	กรรมการ
อาจารย์ ธเนศ ศรีวิชัยดำพันธ์	กรรมการ

#### บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์การศึกษา 2 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปิดธนาคารพาณิชย์ภาคบังคับ และ (2) เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการเปิดธนาคารพาณิชย์ภาคบังคับ ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การศึกษานี้ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นภายหลังการเปิดดำเนินการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นธนาคารภาคบังคับเพียงธนาคารเดียวซึ่งเปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2532 โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้จากการรวบรวมจากหน่วยงานราชการต่างๆ ในเขตอำเภอปาย และข้อมูลทางการเงินจาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปาย แม่ฮ่องสอน ในช่วงปี 2532 - 2539 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ผลการศึกษาพบว่าการระดมเงินออมและการให้สินเชื่อมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ตลอดช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2532 - 2539 สำหรับนโยบายการลงทุนของธนาคาร เมื่อพิจารณาโดยใช้อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก พบว่า อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมรวมสูงกว่าเงินฝากรวมโดยตลอด แสดงให้เห็นว่า ธนาคารมุ่งที่จะกระจายสินเชื่อในพื้นที่มากกว่าจะระดมเงินออมไปให้กับส่วนกลาง

ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น พบว่า ภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบทางด้านผลผลิต อาทิ ข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม และการประมง มีแนวโน้มเพิ่มสูงเล็กน้อย ภาคอุตสาหกรรม จำนวนโรงงานเพิ่มสูงขึ้นจาก 1 โรงงาน เป็น 17 โรงงาน 14 โรงงานในจำนวนนี้ได้รับสินเชื่อจากธนาคารกรุงไทย และภาคบริการ จำนวนที่พักที่เปิดให้บริการ ประกอบด้วย โรงแรม เกสต์เฮาส์ และรีสอร์ท เพิ่มจาก 9 แห่งเป็น 24 แห่ง มีธุรกิจด้านบริการ 18 แห่งได้รับสินเชื่อจากธนาคารกรุงไทย และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยเฉลี่ยปีละ 10 ล้านบาท ทางด้านการจ้างงาน พบว่าอัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากความจำกัดของการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ส่วนการกระจายรายได้ในพื้นที่ดีขึ้น เมื่อพิจารณาจากรายรับจากการเก็บภาษี

ผลกระทบทางด้านสังคม ซึ่งธนาคารมีบทบาททางอ้อม พบว่าจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ แต่จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียนมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น ทางด้านสาธารณสุข นั้น จำนวนครั้งในการใช้บริการด้านสุขภาพในสถานบริการของรัฐเพิ่มสูงขึ้น สำหรับมาตรฐานการดำรงชีพที่วัดจากความพอเพียงในการให้บริการสาธารณสุขปโภคพื้นฐาน พบว่า พื้นที่การให้บริการไฟฟ้าขยายตัวขึ้น แต่การให้บริการโทรศัพท์ มีข้อจำกัดด้านคู่สายที่องค์การโทรศัพท์มีอยู่จำนวนจำกัด

**Independent Study Title** Socio-Economic Impacts of Opening of Compulsory Banks  
: A Case study of Krung Thai Bank Public Company Limited,  
Pai Branch, Mae Hong Son Province

**Author** Mr. Niphont Intachake

**M.Econ** Economics

**Examining Committee :**

Assist.Prof. Vasant Siripool	Chairman
Assist.Prof. Porntip Tianteerawit	Member
Lecturer Thanee Sriwichailamphan	Member

#### **Abstract**

The two main objectives of this study were : (1) to study the economic impacts of opening of compulsory banks, and (2) to study the social impacts of opening of compulsory banks in Pai district, Mae Hong Son province.

This study covered socio-economic impacts of Krung Thai Bank (PLC), Pai branch, Mae Hong Son province which is the only compulsory bank opened and operated in 1989. Secondary data from various government offices in Pai area and financial data of Krung Thai Bank (PLC), Pai branch, during 1989-1996 were used. Analysis of data was accomplished by using descriptive statistics.

The results of this study showed that saving account and lending had increased between 1989-1996, and found that the banks' investment policy considered by loan deposit ratio was higher than saving this indicated that the bank emphasized on distributing credits in the areas rather than moving the money capital to the central office.

For economic impacts, it was found that the productivity in agricultural sector such as rice, soybean, garlic and fisheries increase meagerly, the amount of factory in industrial sector increase from 1 to 17 firms. Out of this 17 firms, 14 firms got financial credits from Krung

Thai Bank (KTB). Service sector such as hotel, guesthouse and resort increased from 9 to 24 and 18 out of this 24 service sectors got financial credits from KTB. And revenue from foreign tourist was about 10 million baht per year. The employment rate was low because of slow expansion in industrial and agricultural sectors. The tax income was increased this indicated that income distribution was rather well distributed.

For the social impacts which KTB played indirect role, it was found that population growth rate was slow but percentage of student in the school were higher, and the amount of health service provided to the population increased. Standard of living measured by facilities indicator founded that most areas were spreadly electricited but telephone service was still limited by telephone lines.